Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 11 май 1968 йил, шанба ◆ № 108 (13.970). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ҚОРАКЎЛ ТЕРИ ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Бухоро областининг чорвадорлари қоракўл тери тайёрлаш йиллик планини республикада биринчи бўлиб бажардилар. Томди ва Конимех районларининг хўжаликлари қоракўл тери тайёрлаш планининг муддатидан илгари бажарилишига катта ҳисса қўшдилар. Томди районидаги «Оёққудуқ», «Коммунизм» совхозлари, Ленин номли ва «Жана шаруа» колхозлари қоракўл тери тайёрлаш планини 107—137 процент бажардилар.

Областнинг бу хўжаликларида наслга зарур миқдорда қўзи қолдирилди.

ЗАФАР САТРЛАРИ

Беш йилликнинг учинчи йилида мўл-кўл чорвачилик маҳсулотлари етиштириш учун курашаётган Қашқадарё областининг чорвадорлари тухум тайёрлаш ярим йиллик планини муддатидан олдин анча ошириб бажардилар. Давлатга 15 миллион 900 минг дона тухум топширилди. Ярим йиллик планни барвақт адо этган Чироқчи, Шаҳрисабз, Яккабоғ районларининг хўжаликлари ҳозир йиллик тухум тайёрлаш планини бажариш арафасида турибдилар.

Расмий хабарлар

ҚАРДОШ ПАРТИЯЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИЛАР

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Владислав Гомулка, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Тодор Живков 9 майда Москвадан ватанларига жўнаб кетишди.

Қардош коммунистик ва ишчи партиялар раҳбарларини Внуково аэродромида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин кузатиб қолдилар.

МОСКВАДАГИ УЧРАШУВ

Болгария Коммунистик партияси, Венгрия Социалистик ишчи партияси, Германия Бирлашган социалистик партияси, Польша Бирлашган ишчи партияси, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг раҳбар арбоблари 8 майда Москвада учрашдилар.

Учрашувда қуйидагилар иштирок этдилар:

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Тодор Живков;

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Янош Кадар;

Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Вальтер Ульбрихт;

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Владислав Гомулка;

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ К. Ф. Катушев.

Учрашув вақтида халқаро аҳвол ҳамда жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг актуал проблемалари устида фикрлашиб олинди. Учрашув иштирокчилари ўз мамлакатларидаги аҳвол тўғрисида бир-бирларига маълумот бердилар ва марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари асосида дўстона муносабатларни ва ҳар тарафлама ҳамкорликни бундан кейин ҳам ҳамма чоралар билан ривожлантиришга қатъий қарор берганликларини изҳор қилдилар.

Учрашув дўстона ва самимий вазиятда ўтди.

КОММУНИСТНИНГ ИШ КУНИ

Коммунист ишга келди. У бугун ўз ҳамкасблари қатори умумишига, инсониятнинг эзгу орзуси — коммунистик жамият барпо этиш, янги жамият моддий-техника базасини яратиш ишига қандай ҳисса қўшмоқчи. Унинг коммунист деган шарафли номни муборак сақлаб юрган қалби нималарга қодир. Ёки КПСС аъзоси фақат белгиланган нормани ортиғи билан адо этиш, маҳсулот ишлаб чиқаришда кўпчиликка ўрнак бўлиш бошқаларни ҳам ана шунга даъват этиш билан чекланиши керакми?

— Йўқ, албатта. Коммунистнинг ўз коллективи, маслакдошлари, она-Ватани, жамият олдидаги бурчи моҳият эътибори билан ижтимоий-сиёсий аҳамиятга эга, — дейишди «Ўзбексельмаш» заводи 4-механика цехининг ишчилари Мирвали Миралиев ва Изват Ялолов ўртоқлар, юқоридаги мавзу хусусида мулоҳаза юритишаркан. — Коммунист бошлаган ҳар бир иш энг аввало муқаддас мақсадга — комунизмга хизмат қилиши, тарбиявий маъно касб этиши керак.

Заводнинг ҳар икки ишчиси бу сўзларни шунчаки ўзини кўрсатиш учун эмас, балки бутун ҳаётининг мазмуни деб билиши учун айтди. Ҳар икки коммунист барча ишга улгуряпти, кундалик, ойлик ва квартал планларини ортиғи билан уддалаяпти. Коммунистларни ишдан бўш вақтларида жамоат топшириқлари, сиёсий-тарбиявий ишлар кутиб туради. Комсомол, касаба союз йиғилишлари, ёшлар ўртасида ишлаш, илғорларни партия сафига тайёрлаш, заводга янги келганларни оталиққа олиш, уларга ҳунар ўргатиш — оташқалб кишилар олдида турган кундалик вазифалар. Бир сўз билан айтганда, улар доҳий Лениннинг Коммунистик партия онгли меҳнат ва ижтимоий фаолиятдан ташқарида бўлмайди ва бўлиши ҳам мумкин эмас, деган доно кўрсатмаларини ўз иш фаолиятларида исботлаб, заводга ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан фойда келтирмоқдалар. Шунинг учун ҳам коммунистларнинг коллектив ўртасида ҳурмати катта, уларга кўпчилик эргашади, ўрнак олади.

Республикамиз партия ташкилотлари доҳий таълимотларига тўла амал қилгани холда, коммунистларнинг ижтимоий ишлаб чиқариш, меҳнатдан келадиган моддий ва маънавий манфаатдорлик учун масъулиятини ошириш борасида толмай кураш олиб боряпти. Ўз сафларини илғорлар ҳисобига ўстириш ҳақида қайғуряпти. Фақат ўтган юбилей йили мобайнида меҳнаткашларнинг энг яхши намояндаларидан 35 мингдан зиёд кишининг КПСС аъзоси ва кандидатлигига қабул қилинганлиги фикримизнинг далилидир. Шундай қилиб, Ўзбекистон партия ташкилотлари ҳисобида турган коммунистларнинг сони 370 мингдан ортиб кетди.

Коммунист! Нақадар мағрур янграйди бу ном. Коммунист — умум манфаатини шахсий манфаатларидан юқори қўювчи, коллектив иши учун жон куйдирадиган. Ленин партияси ғояларига чексиз содиқ киши. Унинг учун сўз ва иш бирлиги асосий фазилатдир. Избоскан районидаги «Коммунизм» колхозининг комплекс механизациялашган бригада бошлиғи коммунист Бурхониддин Ҳамроқулов ўз меҳнат фаолияти учун ана шу хусусиятларни асос қилиб олган. Бригадада ҳосилдорлик гектар бошига 35 центнерга етган экан, бунда унинг катта ҳиссаси бор, албатта. Лекин ўртоқ Б. Ҳамроқулов яна бошқа бир муҳим масала — бригада коммунистларининг сиёсий билими, тарбияси ҳақида қайғуради. Чунки, коммунист ҳар доим ўзини тарбияламоғи, инсоният яратган барча билим бойликлари билан онгини бойитиб бориши зарурлигини яхши билади.

Бундан беш-олти йил муқаддам бригадада ўрта маълумотли коммунистлар озчилик эди. Бу, сиёсий-тарбиявий ишларни намунали ўтказишда қийинчилик туғдирарди. Бригадир КПСС аъзоларининг билимини ошириш, уларнинг дунёқарашини тарбиялаб боришга алоҳида эътибор берди. Қишлоқда очилган ишчи-ёшлар мактабига кўплаб колхозчилар тортилди. Ҳозир бригада аъзоларининг учдан икки қисмидан кўпроғи етуклик аттестатига эга. Буни коммунист-бригадирга биров ўргатгани йўқ. Унинг виждон бурчи шунга даъват этди.

Бироқ, партия билетини чўнтагига солиб қўйиб, бу улуғ номнинг қадрига етмаётган, кундалик фаолияти билан умум ишига манфаат келтирмаётган коммунистлар ҳам орамизда йўқ эмас. Республика кўз касалликлари клиникаси партия ташкилоти Баҳодир Халиловга катта ишонч билдириб, уни партия сафига қабул қилган эди. Коммунистлар унинг «Коммунизмнинг актив қурувчиси бўламан» деб берган сўзига ишонганди. Унга масъул лавозим ҳам топширилган эди. Лекин Б. Халилов коллектив ишончини, партия ишончини оқламади. У партия Устави талабларига риоя қилмади. Кундалик меҳнат фаолияти билан умум ишига фойда келтириш ўрнига, ножўяликларга йўл қўйди. Меҳнат интизомини менсимади.

Клиника бошланғич партия ташкилоти коммунист деган шарафли номга доғ туширган Баҳодир Халилов бундан буён партия сафида туриши лойиқ эмас, деб топди. Октябрь район партия комитети бошланғич партия ташкилотининг бу қарорини маъқуллади.

Владимир Ильич Ленин мана шунақа коллектив ишончини оқлай олмайдиган, умум иши учун фойда келтирмайдиган коммунистлардан ғазабланиб, бекордан-бекорга «лақиллаб юрувчи бир кишининг партия аъзоси бўлиш ҳуқуқи ва имкониятига эга бўлганидан кўра, иш қиладиган 10 кишининг ўзини партия аъзоси деб атамагани яхшироқ», деб қайта-қайта уқтирарди. Янги, баркамол инсон тарбиялаш учун қизғин кураш бораётган ҳозирги даврда партия ташкилотлари олдида турган муҳим вазифалардан бири — иш кунини енгил-елпи ўтказувчи, жамоат ишларидан ўзини четга тортувчи коммунистлар фаолияти билан мунтазам шуғулланиб бориш, уларни фойдали меҳнатга жалб этишдан иборат.

Шунга эришиш керакки, ҳар бир коммунист партия олдида жавобгарлигини ҳис этсин, ўзининг ақл-заковати билан коммунистик жамият қуриш ишига, янги инсон тарбиясига салмоқли ҳисса қўшсин.

ҚАҲРАМОНЛАРГА ЁДГОРЛИК

АНДИЖОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Андижоннинг Эски шаҳар қисмида «Озодлик майдони барпо этилди. Майдонда Улуғ Ватан урушида қатнашиб, қаҳрамонларча ҳалок бўлганлар хотирасига ёдгорлик ўрнатилди.

Ғалаба байрами куни ёдгорликни очиш маросими бўлди. Маросим катта тантанага айланиб кетди. Озодлик майдонига областнинг шаҳар ва қишлоқларидан 30 минг киши тўпланди. Митингни Андижон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Обидов очди.

Андижон область партия комитетининг биринчи секретари Б. Раҳимов абадий сўнмас машъалани ёқди ва қаҳрамонлар хотирасини бажо келтириш учун тўпланганларни Ғалаба байрами билан табриклади. Кўп ўтмай ёдгорлик атрофи гулчамбарлар билан бурканди.

Митингда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов қатнашди.

А. ҚУРОНБОЕВ.

КАЛИНИН районидаги «Қорасув» совхозининг деҳқонлари эртаки карамни барвақт етилтирдилар. Ҳозир совхознинг Абдураҳим Шерматов ва Исроил Рустамов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида карам узиш қизғин давом этяпти. Суратда: бригада бошлиғи Абдураҳим Шерматов (чапда) ва бўлим бошқарувчиси Тўлан Холтоевлар далада.

Б. Сафаров фотоси.

ҒОЛИБЛАР

Хоразм чинакам илғор область бўлиб қолди. Унинг азамат деҳқонлари, жасоратли механизаторлари совет пахтачилигини юксалтириш учун кураш намунасини кўрсатишяпти. Улар мўл ҳосил етиштириш ва пахтанинг ялпи ҳосилини ошириш борасида бой тажриба тўплашди. Бу ерда илғор агротехника фани эришган муваффақиятлардан омилкорлик билан фойдаланилмоқда. Комплекс механизация тобора кенгроқ жорий этиляпти. Деҳқончилик маданияти тўхтовсиз ошиб боряпти. Мана, бир неча йилдирки, областда 100 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнер ва ундан кўпроқ ҳосил олиняпти.

Областдаги ўнлаб хўжаликлар, юзлаб бригадалар суғориладиган ерлардан яхшироқ фойдаланиш учун интилиб, гектаридан 40-45 центнер ва ундан кўпроқ «оқ олтин» олишяпти. Ҳазораси районидаги «Коммуна» колхози пахтачиликни комплекс механизациялаш, айниқса ҳосил йиғим-теримини машиналаштириш учун областда бошланган катта юришнинг байроқдори бўлмоқда. Ана шу хўжаликда чигит экишдан тортиб то ҳосилни йиғиб териб олишгача бўлган ишлар асосан машиналар ёрдамида бажариляпти. Шу туфайли ҳосил баракали бўляпти, унинг сифати яхшиланяпти, таннархи арзонлашяпти. Комплекс механизация давлат планини ва олинган юксак мажбуриятларни энг қисқа муддатларда бажариш, ҳосил йиғим-теримини муддатини кескин қисқартириш имконини беряпти.

Бир неча йилдан буён ҳосилдорлик соҳасида пешқадамлик қилиб келаётган хоразмликлар беш йиллик планни барвақт бажариш ва улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун республикамизда бошланган умумхалқ ҳаракатининг ташаббускори бўлдилар. Улар беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш тадбирларини ишлаб чиқдилар ва шу асосда ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олиб, яна бир яхши ибрат кўрсатдилар. Уларнинг бу ватанпарварлик ташаббусини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллади. Бутун республикада хоразмликлар ташаббуси асосида беш йиллик планни барвақт бажариш ва улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ ҳаракати авж олди.

Ваъдасига вафодор хоразмликлар бултур қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришга эришдилар. Улар давлат плани ва олинган юксак мажбуриятларни шараф билан адо этдилар. Ҳар гектар ердан 35 центнердан ортиқ ҳосил олдилар ва давлатга 350 минг тоннадан зиёд аъло сифатли пахта сотдилар. Хоразм деҳқонлари юбилей йилида фақат пахтачилик соҳасидагина эмас, балки қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам ана шундай қувончли натижаларга эришдилар. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, давлат планлари ва олинган мажбуриятларни барча соҳалар бўйича тўла-тўкис бажаришнинг уддасидан чиқдилар.

Хоразм областининг деҳқонлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришда бултур эришган ана шу катта муваффақиятлар инобатга олинди. СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги коллегияси ва Қишлоқ хўжалик ҳамда тайёрлов ходимлари касаба союзи Марказий комитетининг Президиуми қишлоқ хўжалигини юксалтириш учун кураш бўйича Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг 1967 йилги якунларини қараб чиқиб, кўпгина илғор областлар қаторида Хоразм областини ҳам мусобақа ғолиби деб топган, область СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи ҳамда 25 минг сўм пул билан мукофотланган эди.

Шу йил 9 майда Урганч районидаги Калинин номли колхозда партия, совет, касаба союз, қишлоқ хўжалик ходимлари иштирокида кенгаш бўлиб ўтди. Кенгашда СССР қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари А. В. Кардапольцев областга СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғини топширди.

Область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов область партия комитети, область ижроия комитети ва барча меҳнаткашлари номидан юксак мукофот учун миннатдорчилик билдирди. У, партия ва ҳукуматни хоразмликлар пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини бундан кейин янада зўр бериб юксалтириш учун барча зарур чораларни кўрадилар. Ҳосилдорлик ва ялпи ҳосилини ошириш, деҳқончилик маданиятини кўтариш, маҳсулотнинг сифатини тағин ҳам яхшилаш ва таннархни арзонлаштириш, деҳқонларнинг моддий манфаатдорлигини кучайтиришга эришадилар, деб ишонтирди.

Кенгашда хоразмликлар беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб нишонлаш соҳасида амалга оширастган ишлар ҳақида гапирилди. Пахта ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, бедапоялар майдонини кенгайтириш, алмашлаб экишни кенг жорий этиш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, ирригация қурилишини ривожлантириш юзасидан олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун кураш кучайтирилаётганлиги қайд қилинди.

Бу йилги мўл ҳосил учун ҳамма ерда яхши замин ҳозирланди. Барча майдонга чигит қулай агротехника муддатларида экиб олинди. Ҳозир уни текис ундириб олиш, ғўзанинг дастлабки парваришини бошлаб юбориш тадбирлари кўриляпти. Бу пахта ва бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштириш, беш йилликнинг учинчи йили учун белгиланган давлат планлари ва олинган мажбуриятларни тўла-тўкис адо этиш имконини беради.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қатнашди ва нутқ сўзлади.

БУХОРО трикотаж фабрикаси коллективи беш йиллик топшириқларини барвақт бажариш учун курашда қувончли натижаларга эришмоқда. Бу муваффақиятларга корхонанинг илғор тикувчиси Адолат Мирзаева муносиб ҳисса қўшаётир. У меҳнат топшириқларини ҳар куни 120-130 процент қилиб адо этишга муваффақ бўлмоқда. Суратда: пешқадам тикувчи Адолат Мирзаева.

А. Тўраев фотоси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети III сессиясининг очилиши тўғрисида

Еттинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг III сессияси 14 май эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари 13 май эрталаб соат 9 дан 14 гача ва соат 15 дан 20 гача Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида рўйхатга олинадилар.

ҒАЛЛА БОШОҚЛАДИ

БУХОРО («Совет Ўзбекистони» мухбири). «Нарпай» совхозида 300 гектардан ортиқ ердаги кузги буғдой ўз вақтида озиқлантирилиб, сувга қондирилганлиги туфайли бир текис бўғин тортиб бошоқ кўрсатди, экинни бегона ўтлардан тозалаш ва озиқлантириб сувга қондиришда Р. Султонов, Т. Жалилов ўртоқлар бошлиқ бригадалар пешқадамлик қилмоқдалар.

Ғалла ўрим-йиғими тезкорликни талаб қиладиган кампания. Уни яхши тушунган хўжалик комбайнчилари ўрим-йиғимга пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Совхоз устахонасида 5 та ғалла комбайни, 6 та грабл ремонтдан чиқарилди. Механизаторлар дон ўриш ва янчиш техникаси учун зарур эҳтиёт қисмлар ҳозирлаб қўйишган. Шу кунларда ғалла омборлари, хирмонлар, кўприклар ва йўлларни тузатиш ишлари қизғин олиб борилаётир.

Райондаги «Қизил Ўзбекистон», Охунбобоев номли, «Москва», «Бухоро» колхозларида ҳам мўл дон ҳосили учун кураш авж олдириб юборилган. Мазкур хўжаликларда ғалла техникасини ремонт қилиш, ўрим-йиғим кампаниясига етарли миқдорда ишчи кучлари ва транспорт воситалари ажратиш тадбирлари ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқда.

Яқинда район партия комитетининг ташаббуси билан хўжаликлардаги ғаллазорларнинг аҳволи ва ўрим-йиғимга тайёрлик ишлари ўзаро текшириб чиқилди. Маълум бўлишича, «Москва», «Ленинград» колхозларининг лалмикор ерларидаги минг гектардан ортиқ майдонда ғалла майсалари ўз вақтида бегона ўтлардан тозаланган ва озиқлантирилган.

Навоий район ғаллакорлари беш йилликнинг учинчи йилида 3550 тонна дон етиштириш юзасидан олган юксак мажбуриятларининг шараф билан бажарилишини таъминлайдиган даражада ҳосил етиштириш учун астойдил курашмоқдалар.

Т. НАЗИРОВ

ЖАНГЧИЛАРГА МАРМАРТОШ

Самарқанд область Иштихон районидаги «Халқобод» колхози меҳнаткашлари Ғалаба байрамини тантанали нишонладилар. Улуғ Ватан уруши жанг майдонларида ҳалок бўлган 298 жангчининг номи ёзилган мармартош — ёдгорлик девори ёнида колхоз аъзоларининг кўп кишилик митинги бўлди.

Митингда Самарқанд область партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари ҳамда ҳарбий қисмнинг вакиллари иштирок этдилар. Колхоз раиси М. Жўраев, уруш қатнашчиси, икки марта «Шуҳрат» ордени кавалери гвардиячи жангчи Д. Суяров ва бошқалар қаҳрамонлар номини ҳурмат билан тилга олдилар. Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари С. Н. Усмонов область партия комитети, область ижроия комитети номидан сўзлади.

Шунингдек, митингда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчонов қатнашди ва ёдгорлик лентасини кесди. Мактаб ўқувчилари, колхозчилар мармар тош атрофига гулдасталар қўйдилар.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратда: Сурхондарё областининг Жарқўрғон районида Занг каналига сув узатадиган гидроузелнинг умумий кўриниши.

А. Тўраев фотоси.

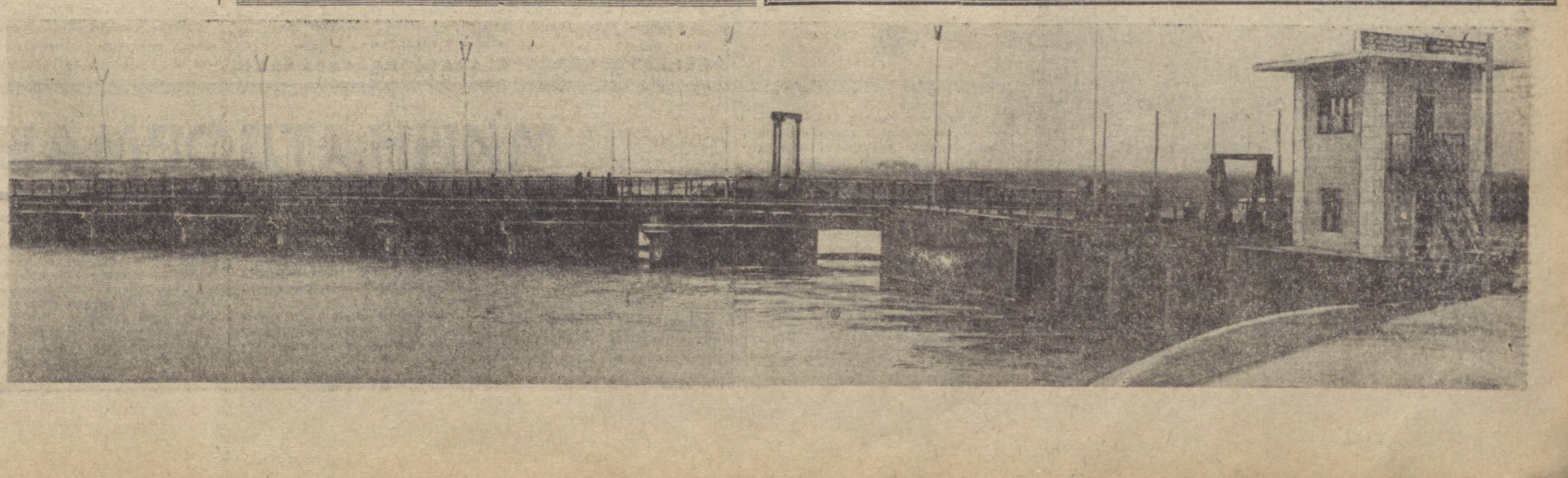

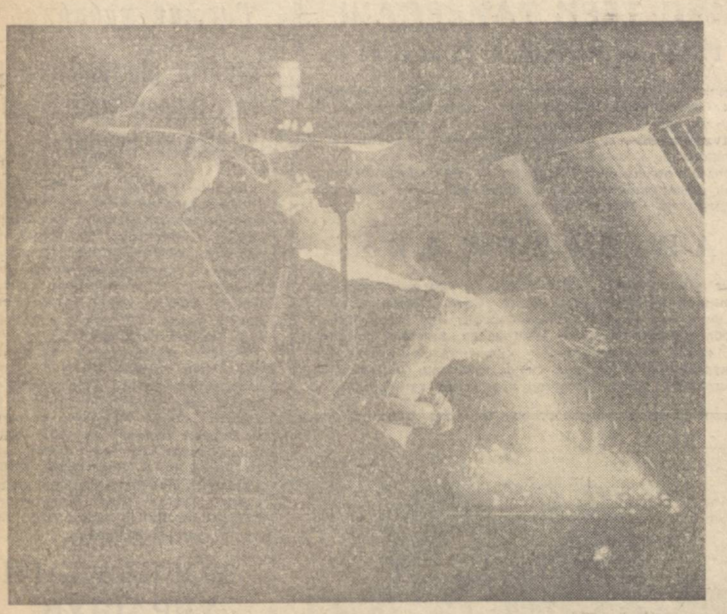

Андижон машинасозлик заводида пўлат қуюв цехи ишга туширилди. Цехда ярим автоматик бошқариш ускуналари ўрнатилган, пўлат тезкорлик билан эритилмоқда. Пўлат қуювчилар ҳар ойда планга қўшимча металл тайёрламоқдалар. Суратларда: пўлат қуйиш (чапда), ўнгдаги суратда эса пўлат қуювчи Эрмуҳаммад Шерматов.

В. Сироткин фотолари.

ТАЖРИБА ВА ТАШАББУС

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МАДАНИЯТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётида техника эстетикаси ва ишлаб чиқариш маданиятини кўтариш масалаларига катта эътибор берилмоқда. Машина-ускуналар бўялганда, унинг фақат чиройли бўлишигина назарга олинмайди. Машиналар зарур рангга бўялса, ишчилар тез чарчамайди. Рангнинг мувофиқ бўлиши саломатлик учун ҳам зарур. Кейинги олти йил ичида нашриёт босмахонасидаги деярли ҳамма машиналар ва мебеллар мувофиқ рангларга бўялди.

Машиналарни керакли рангга заводнинг ўзи бўяб берса бўлмайдими? Бу иш заводнинг ўзида бажарилса, кўп даража арзонга тушади ва ишнинг сифати яхшироқ бўлиши мумкин. Рибинскдаги завод нашриётга газета босадиган агрегат юбориши лозим эди Заводга машиналарни керакли рангга ўзи бўяб бериши илтимос қилинди. Завод коллективи бу илтимосни бажарди. Натижада бу ерда хеч қандай қўшимча харажат қилинмади. Завод агрегатларни зарур рангга бўяб юборди. Шунинг натижасида бир тоннадан ортиқ бўёқ иқтисод қилинди. Янги агрегат ўрнатилиб бўлди. Монтаж вақтида агрегатнинг бўёқлари ўчган баъзи жойларини коллективнинг ўзи янгидан қилиб бўяди. Ленинграддаги линотип заводи эса линотипларни қора рангга бўяб юборганлиги туфайли уларни бу ерда бошқа рангга бўяшга мажбур бўлинди.

Нашриёт босмахонасида иш ўрнини тўғри ташкил этишда хом ашё ва материалларни қулай жойлаштиришга, ишчиларни ҳамма зарур асбоблар, машина мойлари ва артиш учун зарур материаллар билан таъминлаш одат бўлиб қолган. Сўнгги олти йил ичида ҳамма цехларда икки мингга яқин лампочка ўрнатилиб, цехлар кундузгидай ёритилди, ҳамма станоклар атрофи ҳам ёритилган. Деразалар ва ёриткичлар мунтазам равишда артиб ва тозалаб турилади.

Ишлаб чиқариш маданияти ҳароратнинг ҳам муътадил бўлишини талаб қилади. Катта кондиционерлар ёрдамида ҳамма цехларга ўртача ҳарорат ва намликка эга бўлган ҳаво бериб турилади. Бу эса меҳнат унумдорлигини кўтаришга ва маҳсулотнинг сифатини яхшилашга имкон беради. Чунки полиграфия корхонасидаги бўёқлар, қоғозлар ва фотоплёнкалар ҳавонинг ҳарорати ва намлик даражаси муътадил бўлишини талаб қилади.

Ҳамма цехларга гуллар қўйиш йўли билан ҳам ишлаб чиқариш шароити яхшиланмоқда. Ҳамма цехларда анвойи гуллар бор. Бу ишни техника эстетикаси бюроси ҳузуридаги махсус гулчи секция бажаради. Ҳар бир цехда ҳаваскор гулчилар бор. Жумладан, матбаачилардан Солиҳов, мастер Афанасьев ўртоқлар ва бошқа ҳаваскорлар гулларни ҳамда аквариумлардаги ўсимликларни меҳр билан парвариш қилиб турадилар.

Ҳамма цехларда телефонлар, радио, қўл ювиш жойлари, газ сув автоматлари, электр соатлар, термометрлар, кийим ечадиган жойлар, дам олиш хонаси ва душхона бўлганлиги ишлаб чиқариш маданиятини кўтаришга ёрдам бермоқда.

Бирлашган нашриётнинг техника эстетикаси жамоат бюросида инженерлар, техниклар билан бир қаторда рассом ҳам бор. Биноларнинг ремонти ёки қайтадан қурилиши, шунингдек кўргазмали агитация материалларини жойлаштириш ишлари техника эстетикаси ва ишлаб чиқариш маданияти бюросининг рухсати билангина бажарилади. Деярли ҳар бир цехда кўргазмали агитация бурчаклари ташкил қилинган.

Нашриёт ва босмахонада ҳовли саҳни тоза ва кўркам тутилади. Ҳовлида гул ва дарахтлар кўп, папирос чекиш, дам олиш, автомашиналарни қўйиш учун махсус жойлар белгиланган. Кираверишдаги бостирмадан ҳам кўргазмали агитация учун фойдаланилади. Иш жараёнларини комплекс автоматлаштириш ва механизациялаш иш маданиятини юксалтиришда асосий ўрин тутади. Газета ва журналлар пресси комплекс механизациялаштирилган. Аммо муқовасозликда кейинги вақтларгача қўл меҳнати кўп қўлланилар эди. Эндиликда бу цехдаги бир қанча ишлар автоматлаштирилди. 160 метрли транспорт линияси тўртинчи қаватдаги қоғоз қирқадиган ҳар бир машинадан чиқиндиларни домига тортиб, махсус қувурларга туширади ва ҳовлидаги пресс бўлимига жўнатади. Марказий компрессор механизми эса, газета ва журнал босадиган ҳамма машиналарга ҳаво юбориб туради. Матрицаларни намлайдиган, металл қирқадиган, резина ва каноп билан боғлаш ишлари машиналаштирилган. Қоғоз, ярим фабрикатларни цехдан-цехга ўтказиш олтита лифт ва учта кўтарма машина ёрдамида бажарилади. Микролифт эса корректура оттискаларини биринчи қаватдан иккинчи қаватга, редакцияга чиқариб бериб туради. Тайёр маҳсулот транспортёрлар ёрдамида автотранспортга юкланади.

Яқинда бир йўла етти минг тонна қоғоз сақланадиган катта база фойдаланишга топширилди. Бу ерда юк ташувчиларнинг меҳнати электр машиналар билан алмаштирилди. Газеталарнинг саҳифаларини фототелеграф орқали қабул қилиб оладиган цех ҳам ишлай бошлади. Эндиликда об-ҳаво қандай бўлишидан қатъи назар, «Правда» ва «Известия» газеталари кечикмай чиқиб тураверади. Чунки, уларнинг матрицалари илгари Тошкентга самолётларда келтирилган бўлса, эндиликда шу ернинг ўзида тайёрланади. Бир йўла тўрт хил ранг босадиган офсет машинаси бор. У журналларнинг босиб чиқарилишини жуда тезлаштирмоқда. «Муштум» журнали ҳозирги вақтда бир йўла ўн рангли машинада босилмоқда. Ҳадемай «Крокодил» журнали ҳам Тошкентда босилади. Бу машина бир йўла босиш, жойлаш, тикиш ва қирқиш ишларини бажаради.

Коллективнинг турмуш шароити яхшиланиши ҳам ишлаб чиқариш маданиятини юксалтиришга хизмат қиляпти. Сўнгги ўн йилда ходимлар учун 800 квартира, болалар боғчаси, ясли, болалар комбинати, 500 кишилик пионер лагери, санаторий, ошхона, чойхона, 450 кишилик кино зали қурилди.

Ҳозирги вақтда нашриётда ва босмахонада ишлаб чиқариш маданияти ва техника эстетикаси кўриги давом этмоқда. Кейинги бир йилда ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар уч юздан ортиқ рационализаторлик таклифи бердилар. Шулардан 206 таси кўрик жараёнида жорий этилди. Бу таклифлар асосида меҳнатни илмий асосда уюштириш юзасидан комплекс план тузиб чиқилди. Унинг амалга оширилиши йилига 180 минг 300 сўм маблағни тежашга имкон беради.

Техника эстетикаси жорий қилиниши ва ишлаб чиқариш маданияти кўтарилиши катта самаралар бермоқда. Товар маҳсулот ишлаб чиқариш кейинги беш йил мобайнида 68 процент ортди, меҳнат унумдорлиги 46 процент кўтарилди, маҳсулотнинг таннархи 15 процент арзонлашди. Цехларда машиналарнинг бекор туриб қолиш вақти уч баравар камайди. Меҳнатни муҳофаза қилиш яхшиланди ва маҳсулот сифати кўтарилди.

И. ИКРОМОВ,
Тошкент область маданият ходимлари касаба союз комитетининг раиси.

ЗАРБДОР МЕҲНАТ УЧУН МУКОФОТЛАР

«Самаркандводстрой» трестининг коллективига СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш органлари ишчилари ва хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ва биринчи пул мукофоти берилди. Гидросозлар биринчи кварталда пудрат ишлари планини, шу жумладан сув хўжалиги ва уй-жой қурилиши планини ошириб бажардилар, қурилиш таннархини анча камайтирдилар. Янгикент ва Янги Ургут каналларидан қўриқ ерларга сув чиқариш соҳасида кўп иш қилинди, Каттақўрғон сув омборининг биринчи навбатини реконструкция қилиш тамомланди. Наманган область суғориш системалари қурилиш-монтаж бошқармасининг коллективи Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари советининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди.

БУХОРО ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

ТАШАББУСНИНГ ТУҒИЛИШИ. Коммунист Саъдулла Нарзуллаев, Габиб Акперов, Яков Пивцаевлар шанба куни Қуйимозор сув омбори соҳилига хордиқ чиқариш учун боришган эди. Соҳил табиати уларда катта таассурот қолдирди. Шабада ғир-ғир эсиб турибди, ҳавоси ёмон эмас. Фақат одамларга зарур бўлган қулайликлар яратилса бас!

Коммунистлар ўз фикр-мулоҳазаларини 935-УНР бошланғич партия ташкилотининг секретари Фёдор Семёнович Лига айтишди. Таклиф қурувчилар ўртасида муҳокама қилинди. Бу хайрли иш 163-қурилиш тресги маъмурияти томонидан ҳам қўллаб-қувватланди. Қурувчи-монтажчилар жамоатчилик асосида дам олиш зонасининг режасини тузишди. Ишчилар бўш вақтларида бу ерга келиб, майдонларни текислаш, иншоот пойдеворини тиклашга киришдилар.

Яқинда Бухоро шаҳар партия комитетининг бюроси 935-УНР коммунистларининг ташаббусини маъқуллади. Шаҳар савдо ташкилоти, автотранспорт хўжалиги маъмуриятларига Қуйимозор соҳилидаги дам олиш зонасида савдо пунктлари барпо этиш, Бухоро — Қуйимозор маршрути бўйлаб автобус қатновини йўлга қўйишни топширди.

* * *

ИПАКЧИЛИК РАВНАҚИ. Ғиждувон район партия комитетининг бюроси пилла етиштиришни кўпайтириш, унинг озуқа базасини мустаҳкамлаш масаласини кенг муҳокама қилди. Ушбу масала юзасидан район ипакчилик идорасининг бошлиғи ўртоқ Ғ. Тошев ҳисоботи эшитилди: район хўжаликларида бу йил 522 тонна «кумуш тола» етиштирилади. «Гулистон», «Зарафшон», «Коммунизм», «Меҳнат-роҳат» колхозларининг коммунистлари пиллачиликка алоҳида эътибор бермоқдалар. Р. Жабборова, Н. Рўзиева, С. Шодиева каби коммунистлар бошқараётган звеноларда ипак қуртлари яхши парвариш қилинмоқда.

Райком бюроси ҳали бу соҳага етарли эътибор бермаётган хўжаликлар ҳам борлигини кўрсатиб, партия ташкилотлари эътиборини пиллачиликни ривожлантириш, беш йиллик топшириқни тўрт йилда бажаришни таъминлашга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқди.

* * *

ДАЛАДА ИШЛАЕТГАНЛАР УЧУН. «Ленинград» колхози — Свердлов районидаги кўп тармоқли хўжаликлардан бири. Колхоз партия ташкилоти далада ишлаётганлар учун маданий-маиший ва коммунал хизмат кўрсатишни намунали уюштиришга қаратилган чораларни белгилади. Хўжаликдаги 12 та дала шийпонида сартарошхона мавжуд. Колхоз қишлоғи марказида ишга туширилган маиший хизмат уйи ходимлари М. Ҳақбердиева, Х. Ҳасанов ўртоқлар колхозчилар уйига бориб буюртмалар олмоқдалар.

Колхоз партия ташкилотининг секретари Х. Абдуллаев барча бригада ва ферма партия ташкилотларига уюшган коммунистларни далада ишлаётганлар учун маданий-маиший хизмат кўрсатишни ҳар томонлама кучайтиришга сафарбар этмоқда.

* * *

СИЗ ҚАНДАЙ ДАМ ОЛЯПСИЗ? Ўрта Осиё темир йўли Когон бўлимининг партия ташкилоти ана шундай савол билан ишчи-хизматчиларга анкета тарқатган эди. Тўпланган фикр-мулоҳазалар ўрганиб чиқиляпти. Кўпчилик ишчилар беш кунлик иш ҳафтасининг жорий этилишидан мамнун эканликларини билдиришмоқда. Чунончи, вагон депосининг кўтарма кран машинисти А. Загуменкина: «Икки кун дам олиш ўқишимга ёрдам беряпти» деб ёзади. Депо ишчиси С. Жумаева: «Ҳар сафар ишга кайфиятим чоғ бўлиб келмоқдаман» деб жавоб беради! Хуллас, икки кун дам олишнинг ҳосиятидан кўпчилик хурсанд эканлигини изҳор этмоқда.

Район партия комитети Когон темир йўл бўлими партия ташкилотининг бу қимматли ташаббусини маъқуллади.

* * *

ЖАМОАТЧИЛИК АҲДИ. Навоий ГРЭСи партия ташкилоти қошида бундан икки йил муқаддам ташаббускор жамоатчилардан иборат кенгаш тузилган эди. Корхона коммунистлари ўз йиғилишларида ана шу кенгашнинг ҳисоботини тингладилар. ГРЭС партия ташкилоти секретари П. В. Кармазин, монтажчилар бригадаси бошлиғи И. Нарижний ўртоқларнинг таъкидлашича, жамоатчилар кучи билан Навоий районидаги «Қизил Ўзбекистон», «Социализм», «Бухоро» сингари бир неча хўжаликларнинг хонадонлари Ильич нури билан таъминланган.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТОЛСТОЙ ҚОДИРИЙНИНГ МЕҲМОНИ

1933 йил эди. Ёз ойлари шийпон қаршисига экилган картошкаларни авжи кун қизиғида дадам билан ариқчаларини тутиб кетган палакларни пуштага олиб, картошка бўғзини тупроқ билан кўмар эдик. Кўча эшиги очилиб икки киши кириб келди. Уларнинг бири менга таниш, дадамнинг эски дўстларидан Исмоил Обидов, иккинчисини биринчи кўришим эди.

Исмоил Обидов Қозон татари дадамдан ўн беш-йигирма ёш катта, новча, қотмадан келган, чуқур кўзли, бошида шапка, кўзойнак таққан, мош-гуруч соқолли, оқ куйлаги устидан сириб камар боғлаган, қўлтиғида мудом эски портфель, узун эгри муштуғини тутатиб юрган-юрган эди.

Дадамнинг айтиш ва ёзишича бу киши кўҳна коммунист — инқилобчи. 1904—1906 йилларда Тошкентда чиққан «Тараққий» газетасининг асосчиси ва муҳаррири бўлган (шунинг учун бўлса керак, уни «Тараққий» лақаби билан ҳам аташарди). Октябрь инқилобидан сўнг юқори раҳбарлик ўринларда ишлаган, кейинчалик пенсияга чиққан киши эди. Дадам 1926 йилда ёзган таржимаи ҳолида бу киши билан танишлиги ва муносабати тўғрисида шундай деган эди:

«Октябрь инқилобидан сўнг ўртоқ Исмоил Обидов билан танишдим. Ул инқилобдан кейин доҳилия комиссарига ўринбосар тайинланган ва эски шаҳар ўзбек ишчи-меҳнаткашларини уюштиришда раҳбарлик қилар эди. Унинг билан танишганим менга кўп фойда берди, чунончи: Большевик ва бошқа сиёсий фирқаларнинг йўллари билан ошналашдим ва унинг таклифига мувофиқ эски шаҳар ишчилари орасида бел боғлаб (саркитоб бўлиб Ҳ. Қ.) ишлашга киришдим...»

Исмоил Обидов бизникига тез-тез келиб турар, дадам билан суҳбатлашиб қайтар, суҳбат-мунозаралари аксар сиёсий, адабий мавзуларда бўлар эди. У, сезишимча, русчага чечан киши эди.

Келувчиларнинг иккинчиси эллик ёшларда, баланд-миқки қоматли, оқиш чўзиқроқ юзли, кичкина қорача соқол-муртли, оқ қуйлаги устидан пўта белбоғ боғлаган, ҳарбий хиром этикли эди. Бу киши қиёфа ва сўзларидан русга ўхшар эди.

Дадам ишни қўйиб меҳмонларни қарши олди. Чамаси, рус кишини дадам ҳам биринчи кўриши эди. У, бегона киши билан кўришгандай қўл олишди. Рус киши очиқ чеҳра, ҳаракатчан, шахтсўз, хуштаб, тез эл бўлувчи кўринар эди. У дадамнинг оқ қалпоқ, ич кўйлак-лозимда, ялангоёқ, терлаб-пишган ҳолатини аста кузатиб, нимадир деб кулди.

Дадам меҳмонларни шийпон таги — уйга олиб кирди, уй ташқарига қараганда салқин эди. Шаҳардан пиёда иссиқлаб чиққан меҳмонлар стол теварагига ўтириб ором олгандай бўлишди ва дарҳол суҳбат бошланиб кетди.

Мен орада қандай суҳбат борганини, уларнинг ташриф сабабини, у чоқларда русча тушунмасамда, дадамнинг жиддий ўйчан муомалада бўлишидан бу кишининг анчайин кимса эмаслигини сездим. Дадам бироз сўзлашиб ўтиргач, менга, таом тайёр бўлса, келтиришни буюрди.

Таом чоғи суҳбат давом этди. Қодирий Москвада бир-икки йил ўқиган, рус асарларини ўз она тилисидек тез ўқир, катта-катта китобларни икки-уч кунда ўқиб тушираверар; ҳуснихат, имло, иншоси ҳам яхши эди (буни мен дадамнинг баъзи русча ёзган хатларини кейинчалик ўқиб билган эдим). Бироқ, у ҳадис олмаганданми, назаримда, рус тилида унча тез силлиқ гаплаша олмас, баъзи мураккаб ибораларни сўзлашга қийналиб, ўйланиб тўхтарди. Бу гал ҳам шундай бўлди: Қодирий меҳмоннинг саволига жавобан шундай бир мазмунни сўзлагани ва Исмоил Обидов таржима этгани эсимда:

— Бизнинг шеъриятимиз неча юз йиллардирки шаклланган, ўзининг хос услуби, жаранги, лирикаси, анъанаси билан жаҳон адабиётидан тегишли ўринни олган. Аммо, насрий реал адабиётимиз ҳали бешикда, у бизда Октябрдан сўнг туғилди.

Исмоил Обидов таржима этганда рус киши бу фикрга қўшилгандай бош ирғаб диққат билан тинглаб ўтирди. Меҳмонлар бир-икки соат ўтириб қайтишди. Улар кетгач, мен дадамдан сўрадим:

— Дада, бу киши ким?

— Рус ёзувчиси Алексей Толстой. Москвадан юмуш билан келган экан... Мен билан танишишни истабди...

* * *

Шу ташрифдан бирор йил кейин, ҳусайни узумлар ҳали ғўра чоғи эди, бир кун дадам:

— Эртага бизга Алексей Толстой хотини билан меҳмон бўлиб келади, — деди ва ойимга меҳмоннинг беш-олтита роман муаллифи эканлигини айтиб, баъзи маслаҳатларни берди. Масалан: Қаерга жой ҳозирлаш, нима таомлар тайёрлаш, меҳмонларни қандай кутиб олиш, ҳоказо...

Эртасига пешиндан кейинроқ меҳмонлар келишди: Алексей Толстой деярли аввалги каби кийинган; рафиқаси — Толстойга қараганда анча ёш (Қодирийнинг айтишича Толстойнинг биринчи рафиқаси вафот этган, бу иккинчиси эмиш), ўрта бўй, оқ тўгарак юзли, узун енгсиз қўшэтак кўйлакли; ёзувчининг котиби (баҳарҳол менга шундай тушунтиришди) бўйчан, яхши кийинган ёш йигит ва Исмоил Обидов...

Зиёфат бошланди. Албатта одобдан бўлмагани учун, мен, меҳмонлар олдига кириб ўтира олмадим. Хизмат қилиб чой, кабоб, манти киритиб турдим. Алексей Толстой мени тўхтатиб сўради. (албатта, таржимон орқали):

— Исминг нима?

— Ҳабибулла.

— Нечанчи синфда ўқийсан?

— Еттинчида.

— Охо, жигит бўлиб қолибсан-ку! — деди кулиб, Алексей Толстой ва дадамга қараб, мениm ҳақимда нималарнидир сўзлаша бошлади. Кейин, дадамдан билсам, у, ўзининг ҳам менингдек бир ўғли борлигини, агар рухсат этсалар, мени ўзи билан бирга Москвага олиб кетишини, ўғлига ўртоқ қилиб бирга тарбиялашни, ўқитишни айтган...

Зиёфат пайтида анча-мунча шеърхонлик ҳам бўлди. Ғулом Зафарий нотаниш бир рус киши билан кириб келди. Айтишларича у ҳам москвалик ёзувчи экан.

Бу киши билан Алексей Толстой қизғин мунозара қилишди. Дадамнинг айтишича, улар, чамаси қандайдир бир адабий оқимми, назариями тўғрисида келиша олмас эканлар...

• • •

Москвада СССР ёзувчиларининг биринчи қурултойи очилди ва Қодирий ҳам унга Ўзбекистон ёзувчилари союзидан вакил бўлиб қатнашди. Қодирий қурултойдан қайтгач сўрадим:

— Дада, Максим Горькийни кўрдингизми?

— Кўрдим, раёсатда ўтирди, нутқ сўзлади, банкет-зиёфатда қадаҳ кўтарди, лекин ичмади. У оғир касал...

— Алексей Толстойни-чи?

— Уни ҳам кўрдим. Бирга ўтирдик, бечора жуда хафа, ўша бизга меҳмон бўлиб келган хотини хасталаниб вафот этибди.

Ҳабибулла ҚОДИРИЙ.

ТАБИИЙ ОФАТНИ ЕНГИБ

Ўзбекистоннинг тоғлик районларида сел ва кўп жойларда дўл ёғди. Кейинги кунларда табиий офат Наманган областига айниқса кўп зарар етказди.

Сел ёққанлиги сабабли тоғлардаги дарёлар тошиб, водийга тез оқа бошлади. Посёлкаларда уй-жойларни, дала шийпонларини, ишлаб чиқариш биноларини вайрон қилган сув тошқини пахтазорларга катта зарар етказди. Қурбонлар йўқ.

Область меҳнаткашлари бу офат олдида ғафлатда қолмадилар. Улар юксак уюшқоқлик ва қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб, партия қарорларини, беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли амалга ошириш учун ҳар қандай қийинчиликларга бардош беришга тайёр эканликларини намойиш қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети областга дарҳол катта ёрдам кўрсатдилар. Маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлигида табиий офат оқибатларини тезликда тугатиш учун қатъий чоралар кўрилди. (ЎзТАГ).

Самарқанд. Шаҳарнинг жануби-ғарбий қисмида янги уй-жойлар қад кўтарди. Суратда: янги биноларни тиклашда ғайрат билан ишлаган бетончилардан Сарвар Умаров ва Раббим Абдуллаев ўртоқлар.

А. Кузьменко фотоси. (ЎзТАГ).

ШОДЛИГИМИЗНИ БАҲАМ КЎРИНГ

МИННАТДОРМАН

Ҳаёт тасодифларга бой. Бу тасодифий воқеалар киши қалбига гоҳ севинч, гоҳ қайғу, баъзан ҳам таажжуб, ҳам ҳаяжон етаклаб келади.

Бир куни ток ҳавозасига чиқаётган эдим. Қулаб кетиб, оёғим синди. Ўрнимдан туролмай ётиб қолдим. Кўнглим бир хил бўлиб, «қариликда, бахтимга шу ҳам бормиди» деб ўйладим. Кексаликда жароҳатнинг тезгина тузалиб кетиши мушкулда, ахир. Мени дарҳол республика Травматология институтига элтишди.

Навбатчи врач ҳолимдан хабар топгач:

— Оғирроқ операция бўлади,— деди. Шунда, соғайиб кетишимга кўзим етмай қолган эди. Ноумидликка тушиб қолдим. Атрофимни ўраган оқ халатли кишилардан бири «доктор Тоштемир Имбоевни чақиртирдик, ҳозир келадилар» деди. Бир оз вақт ўтгач доктор келди. Оёғимни синчиклаб кўргач, далда берди:

— Зарари йўқ. Албатта тузатамиз,— деди, сўнг атрофдагиларга буюрди,— операция столи ҳозирлансин!..

...Операция икки соат давом этди. Асосий иш тугагач, доктор Имбоев менга меҳрибонлик билан:

— Бармоқларингизни қимирлатингчи,— деди. Қимирлатдим. Оёқ бармоқларимнинг қимирлаганини кўриб, унинг кўзларида қувонч, чеҳрасида улуғвор самимият балқиди. Бу ҳолни пайқаб нотинч юрагимда яна ширин ҳаёт завқи уйғонгандек бўлди.

Кундан-кун ўзимни бардам сеза бошладим. Бир умр дард кўрмагур жонкуяр ҳамширалар ҳам менга сидқидилдан қараб, ширин, умидбахш сўзлари билан кўнглимни кўтаришди. Белимга дармон бўлишди. Тоштемир Имбоев тез-тез келиб ҳолимдан хабар олиб турди.

Мана, бугун шифохонадан даво топиб чиқиб кетмоқдаман. Гўё ўзимни дунёга қайта келгандек ҳис этарканман, мени завқли ҳаёт қучоғига кузатиб қўяётган камтар, захматкаш, беминнат софдил шифокорларимизга минг-минг тасанно айтгим келади.

Умаржон ЕТТИБОЕВ,
пенсионер.

ПИЛЛАЧИЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

СЕРУНУМ АГРЕГАТ

Республикамиз меҳнаткашлари бу йил мамлакатга 17375 тонна пилла етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Бунинг уддасидан чиқиш учун пиллачилик билан шуғулланаётган барча хўжаликлар мавсумга яхши тайёргарлик кўрдилар. Айниқса илғор колхоз ва совхозлар пилла қурти боқиладиган биноларни барвақт ремонт қилдилар, печкалар ўрнатдилар, етарли миқдорда сўкчаклар тайёрладилар. Хуллас, пилла қурти боқиш билан боғлиқ бўлган ишларнинг ҳаммаси маромида амалга оширилди.

Пилла қурти боқиш — сермеҳнат иш. Негаки, бу иш ғўза парвариши айни қизиган дамларга тўғри келади. Ишчи кучининг, техника воситаларининг бир қисмини пахтачиликдан пиллачиликка сафарбар этиш талаб қилинади. Шу билан бирга, пилла қурти бироз дадиллангач, тут баргларини кўп истеъмол қилабошлайди. Ана шундай вақтларда кунда улғаяётган қуртларни барг билан муттасил таъминлаб туриш жуда зарур.

Пилла қуртини озиқлантириш учун сарф-харажат баъзан кўпайиб кетади. Чунки тут барглари қўлда кесилади, араваларда ташилади.

Ана шунинг олдини олиш учун олимларимиз конструкторлар билан ҳамкорликда тут дарахтлари навдасини кесадиган ЭВА-6/200 агрегати яратишди. Унинг оғирлиги 1,5 килограмм бўлиб, диаметри 40 миллиметр бўлган навдаларни бемалол кесаверади. Навда кесгич уч фазали генератордан қувват олиб ишлайди. Генератор рамага ўрнатилади. Шундан сўнг рама ДТ-20 тракторига осиб ишлатилади. Тут навдаларини кесувчи ЭВА-6/200 маркали агрегат тракторнинг қувват олиш валига уланади. Бу агрегатда тракторчи ҳамда навда кесувчи 4 киши бир йўла ишлай олади.

Хўш, шу агрегатнинг келиб чиқиш тарихи қандай?—деб сўраб қолишлари мумкин. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш Ўрта Осиё илмий-тадқиқот институти Қозоғистон ССР Оқтуба шаҳридаги «Большевик» заводи конструкторлари билан ҳамкорликда тут баргини кесишни жадаллаштирадиган агрегат ишлаб чиқариш юзасидан катта ижодий иш олиб боришди. Кўп йиллик изланишлар ўзининг яхши самараларини берди. 1964—1965 йиллари ана шундай агрегат вужудга келди ва Ўрта Осиё давлат машина-синаш станциясида синовдан ўтказилди. 1966—1967 йилларда эса ЭВА-6/200 маркали агрегат Тожикистон Давлат машина-синаш станциясида, Туркманистон Давлат машина-синаш станциясида ва Ўзбекистондаги Ўрта Осиё Давлат машина синаш станциясида давлат синовидан муваффақиятли ўтди.

Бу агрегат тез орада пиллачиларнинг диққат-эътиборини ўзига торта бошлади. Синовлар самарали натижа берганлиги учун ҳам «Союзсельхозтехника»нинг Бутуниттифоқ бирлашмаси ҳамда СССР трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги ЭВА-6/200 агрегатини кўплаб ишлаб чиқаришни ўша «Большевик» заводи коллективига топширди.

Шундай қилиб, бу агрегат пиллакорларнинг оғирини енгил қилмоқда ва пиллачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашда жуда қўл келмоқда. Пилла қурти боқишда кўплаб қўл меҳнати талаб қиладиган жараёнларни механизациялаштиришда катта аҳамият касб этмоқда. Агрегатнинг иш унуми қўлда қайчи билан барг кесилганига нисбатан 2—2,5 баравар ортиқдир. У тут навдаларини сифатли кесади, яхши ишлайди ва бутали тутзорларда иш унумини қарийб уч баравар кўтариши ҳам мумкин.

Бундан ташқари давлат машина-синаш станциялари ЭВА-6/200 маркали агрегатлан мевали дарахтларни буташда фойдаланишни ҳам тавсия қилди.

Илғор хўжаликларининг тажрибалари шуни кўрсатмоқдаки, яхши тутзорлар бўлганида бу агрегат билан барг кесилса, парвариш қилинаётган пилла қуртлари кечаю-кундуз озуқа билан таъминлаб турилади. Натижада улар тез ўсади ва қисқа муддатда пилла ўрай бошлайди. Республикамиз хўжаликлари ана шу агрегатларни сотиб олиш учун «Узсельхозтехника»нинг район ва область бирлашмаларига талабномалар (заявкалар) юборишлари мумкин.

Шу кунларда пилла қурти озуқага ўч бўлган дамлар... Уларни тезроқ етилтириш ва пилла ўратиб олиш учун баргга бўлган эҳтиёжини тўла-тўкис қондириб туриш зарур. Бунинг учун эса серунум ЭВА—6/200 маркали агрегат жуда қўл келади.

А. МАМАЖОНОВ,
Тошкент политехника институтининг доценти, техника фанлари кандидати.

НАВОИЙГА БАҒИШЛАНГАН КЕЧА

Яқинда пойтахтимиздаги 28-мактабда шеърият мулкининг султони Алишер Навоийнинг 525 йиллигига бағишланган адабий кеча бўлиб ўтди.

Кечани тўққизинчи синф ўқувчиси М Орифжонова очди. 10-синф ўқувчилари У. Холтоева, Х Ғаниева, Р. Тошпўлатовлар Навоий ҳаёти ва ижодига оид темаларда чиқиб гапиришди.

Кеча охирида, бадиий тўгарак қатнашчилари, бош пионер вожатий Ҳабибулла Турсунов бошчилигида саҳналаштирилган Уйғун ва Иззат Султонларнинг «Навоий» пьесасини намойиш этишди.

Ҳ. ҚОДИРОВ.

Акмал ПУЛАТ

ОЛҚИШ ВА САЛОМ

(ТОШКЕНТ ҚУРУВЧИЛАРИГА)

Пок юракдан сизларга олқиш, саломлар,
Дилингизда қолмасин зарра армонлар.
Дўстлик нурин сочдингиз бутун оламга,
Кучингизга қойилдир замин-замонлар.

Инсонга чин безандир ҳунар, наққошлик,
Ғалабани ҳал қилар дўстлик, қардошлик.
Раҳмат деймиз юракдан Сизга доимо,
Қурувчида туганмас мардлик, бардошлик.

Тошкент шаҳрин яна тез, гўзал қурингиз,
Эркин меҳнат нашъасини роса сурингиз.
Кундан-кунга яшнасин ўзбек пойтахти,
Янги шону шуҳрат деб олға юрингиз.

Бирингиз рус, украин, молдаван, қозоқ,
Ватанимда ҳамма халқ мангу иттифоқ.
Туркман ўғли, мард тожик, грузин, арман,
Бир-бирига қон-қардош, меҳрибон, ўртоқ.

Шаҳримни қайта қурган ботир эрларсиз,
Меҳнатда ҳеч чарчамас, қиз-йигитларсиз.
Тоғ кўтарар бир зарбда битмас кучингиз,
Кенг жаҳонга сиз машҳур асил шерларсиз.

Номингиз ҳам фахрли, уста бинокор,
Ўзбек халқи сиз билан қилур ифтихор.
Акмал дейди минг яшанг озод дунёда,
Дўстликдандир бу қудрат, бу кулган баҳор.

СССР Геология министрлигининг Тошкентдаги Гидрогеология ва инженерлик геологияси институтига қарашли «Ер ости сувлари ресурслари ҳамда уларни разведка қилиш усуллари» бўлимида Ўрта Осиё ерости сув манбаларини тадқиқ этиш ишлари тугалланмоқда. Бу тадқиқотлар Ўрта Осиёнинг ер ости сувларидан халқ хўжалигида самарали фойдаланиш имкониятини беради. Суратда: Институт илмий ходимларидан (чапдан ўнгга) Наримон Комилов, Ҳидоят Валиев ва техник Раҳима Саидалиева ўртоқлар иш устида.

Тошкент Давлат университетининг студентлари Мавлуда Мирзаева ва Ёлқин Шорасуловалар КПСС тарихи кабинетида В. И. Ленин асарларини ўрганмоқдалар.

И. Глауберзон фотолари.

ОДДИЙ ОДАМЛАР

ҲАРОРАТ

Ҳаётимиз мазмунли ва хилма-хил воқеаларга нақадар бой. Бугун бировнинг яхшилиги, эртага кимнингдир муруввати, бошқа куни эса яна бирор кимсанинг одамохунлиги ёки жасоратининг гувоҳи бўласиз.

Мирсаид Аҳмаджоновнинг одампарварлиги бир зумда қишлоққа овоза бўлиб кетди. Ўзи касал, яримжон бўлишига қарамай, ўзини анҳорга ташлаб, 4 яшар Шуҳратжонни ўлимдан қутқариб қолди бу одам...

Чилланинг нақ чақадиган кунлари. Қор бўлмаса ҳам совуқ одамнинг эт-этидан ўтиб кетади. Қишлоқ марказидан оқиб ўтадиган анҳор кўпригидан ўтаётган Мирсаид ака беихтиёр тўхтаб қолди. Яшил чопонча сув юзида гоҳ кўриниб, гоҳ кўринмай оқиб келарди.

— Бола... ахир бола-ку! — Қичқириб юборди Мирсаид ака ва ўзини сувга отди. Болани даст кўтариб бағрига босди, қирғоққа чиқариб, касалхонага одам юборди.

Ҳилла вақт ўтгач Мирсаид аканинг бағрида музлаб ётган бола унинг ҳароратидан ўзига келиб, йиғлади. Халоскор шалоббо бўлган уст-бошини ҳам, биқинида пайдо бўлган оғриқни ҳам унутиб севинчидан қичқириб юборди:

— Тирик, тирик экан!

Ҳа, бу жасур киши бўлмаганида севимли фарзандимиздан айрилиб қолардик. Хўш, бу одампарварнинг ўзи ким, дерсиз? У Қўрғонтепа районининг «Ойим» ишчилар кооперациясида котиблик қилади. Коммунист, Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси. Кўксида мардлиги, жасурлиги, эл ишига тайёрлигидан шаҳодат берувчи қўша-қўша нишонлари порлаб турибди. Нишонларга содиқлигини бугун яна исботлади у.

Раҳмат Мирсаид ака, умрингиз боқий бўлсин.

С. РУЗИМАТОВ,
Андижон область, Қўрғонтепа районидаги 52-мактаб ўқитувчиси.

ТУРКИСТОН КОМПАРТИЯСИ 50 ЙИЛЛИГИГА ТАЙЁРГАРЛИК

ЖАНГОВАР ЙЎЛ

Шу йилнинг июнь ойида Туркистон Коммунистик партияси ташкил топган куннинг 50 йиллиги нишонланади. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони»нинг мухбири Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтининг директори, тарих фанлари доктори, профессор М. Ваҳобовга мурожаат қилиб, ана шу шонли санага тайёргарликнинг бориши тўғрисида сўзлаб беришни илтимос қилди. Қуйида ана шу суҳбатнинг тафсилоти баён этилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти Тошкент давлат университети ва Тошкент Олий партия мактаби билан биргаликда Туркистон Компартиясининг тарихига бағишланган илмий сессия ўтказади. Ана шу илмий сессияга тайёргарлик ишлари бошлаб юборилди. Республикамизнинг Туркистон Компартияси тарихи ва Ўзбекистон Компартияси тарихи билан шуғулланувчи йирик олимлари бу сессияда доклад қиладилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги тарих институти биносида ана шу санага бағишлаб катта кўргазма ташкил этилади. Кўргазма 6 та залга жойлашади. Шундан иккитасида Туркистон Компартиясининг тарихи тўла акс эттирилади. Қолганлари эса Ўзбекистон Компартиясининг тарихига бағишланади.

Шу институт коллективи Туркистон Компартияси 50 йиллигига оид тезислар тайёрлади. Ҳозирда эса Туркистон Компартияси тарихи ва фаолияти ҳақида махсус тематика ишланмоқда. Бу тематика республиканинг барча областларига юборилади. Тематика Туркистон Компартияси тарихи юзасидан доклад қилувчи, суҳбат ўтказувчи лекторлар, агитаторлар, пропагандистлар, партия ва совет ходимлари, илмий ходимлар учун қўлланма бўлади. Партия маорифи кабинетлари ҳам ана шу тематика билан таъминланади. Булардан ташқари институтнинг илмий ходимлари матбуот органлари, радио ва телевидение учун мақола ва суҳбат текстлари тайёрлашга киришдилар.

Туркистон Компартиясининг фаолиятида энг муҳим роль ўйнаган саккизта съезднинг қарорлари ва бошқа ҳужжатлари махсус тўплам қилиб чиқарилади. Тўпламга Туркистон Компартиясининг ана шу съездларида сайланган аъзолари ва аъзоликка кандидатларининг рўйхати киритилган. Бундан ташқари Туркистон Компартияси ва Ўзбекистон Компартияси рақамларда деган тўплам ҳам чиқарилади. Бунда Туркистон Компартияси ва Ўзбекистон Компартиясининг ўсиши, бошланғич партия ташкилотлари, уезд ва область партия ташкилотлари фаолияти тўлиқ кўрсатилади. Яна бир алоҳида китоб китобхонларга тақдим этилади. Унда Туркистон Компартияси ва Ўзбекистон Компартияси раҳбарлик лавозимларида ишлаган партия ходимларининг ҳаёти ҳамда фаолияти акс эттирилади.

Туркистон Компартияси ташкил этилган куннинг 50 йиллигини нишонлаш республикамиз ҳаётида жуда муҳим воқеа бўлади.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

СОВХОЗДА РЕСПУБЛИКА СЕМИНАРИ

Хоразм областидаги Ал Хоразмий номли ихтисослаштирилган шоличилик совхозида шоликор колхозлар ва совхозлар партия ташкилотлари секретарларининг республика семинари бўлди. Уч кун давом этган семинарда республикада шоли етиштиришни кўпайтириш истиқболлари, партиявий-сиёсий ва ташкилотчилик ишларини такомиллаштиришнинг муҳим масалалари тўғрисида докладлар тингланди, кенг фикр олишув бўлди. Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрининг биринчи ўринбосари П. Тимофеев шоли етиштиришни кўпайтириш резервлари, Ўзбекистон КП Марказий Комитети партиявий - ташкилий ишлар бўлими инспектори П. Неъматов хўжаликка партиявий раҳбарликни яхшилаш масалалари ҳақида гапирдилар. Докладларда илғор тажрибаларни оммалаштиришга катта эътибор берилди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

БУХОРО («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бухородаги қурилиш ташкилотларининг коллективлари Бухоро Чилонзорида ҳар бири 48 квартирали тўртта уй-жой биносини муддатидан бир ой илгари фойдаланишга топширдилар. Шинам квартираларга 200 оила кўчиб кирди.

Бухоро Чилонзорида маиший хизмат уйи, боғалар боғчаси, савдо маркази ҳам фойдаланишга берилди. Бундан тўрт-беш йил муқаддам вужудга келтирилган Бухоро Чилонзорида ҳозир йигирма миллатдан иборат ўттиз минг аҳоли истиқомат қилмоқда.

ОНА ҲАЙКАЛИ

Избоскан районидаги Охунбобоев номли колхоз қишлоғи марказида Она ҳайкали ўрнатилди. Она ўнг қўлида тинчлик каптарини, чап қўлида ёш гўдакни ушлаб турибди.

Т. ҲАЙДАРОВ.

ЯНГИ троллейбуслар

Пойтахтимиздаги 1-троллейбус парки Энгельс шаҳридан бешта янги «ЗИУ-5» маркали троллейбус машинасини олди.

Б. ПЕРЕВОЗНИКОВ.

МАЙ, СПОРТ

Май ойида бўладиган муҳим спорт воқеаларидан бири Ўзбекистон шаҳарлари IV традицион спартакиадасидир. Бу спартакиада тўрт этапда ўтказилиб, биринчи этапда қуйи физкультура коллективлари спартакиадаси ўтказилади. Бунда ғолиб чиққан коллективлар шаҳар ва область, охирги этапда республика финал спартакиадасида қатнашадилар.

Бу йил 29 шаҳар спортчилари 4 группага бўлиниб II-III-IV группалар шу ойда Навоий, Наманган, Янгиер, Денов ва Хива шаҳрида (1-группа июнь ва июль ойида мусобақалашадилар) куч синашадилар. Спартакиадага 3500 дан ортиқ спортчи катнашади.

Ўзбекистон ва қардош республика фестивалчилари Ўзбекистон Министрлар Совети соврини учун 18-26 майгача мусобақалашадилар. «Пахтакор» стадионининг теннис кортларида 4 майдан 12 майгача область терма командалари Ўзбекистон биринчилиги учун куч синашадилар. Мана шу кунлари акробатлар Ўзбекистон шахсий биринчилик учун мусобақалашиб, энг кучли акробатлар республика терма командаси составида Киев шаҳрида 22 майдан 26 майгача бўладиган СССР биринчилиги мусобақасига жўнаб кетадилар.

Спартакиадалар Тошкентдан бошқа шаҳарларда ҳам ўтказилади.

Термиз шаҳрида 8-12 майгача ёш боксчилар Ўзбекистон чемпиони унвонини олиш учун «жанг» қиладилар. Нукусда 9-12 майгача ёш волейболчилар мусобақаси ўтади.

Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистоннинг энг кучли енгил атлетикачиларидан 350 киши 29-30 май кунлари, «Пахтакор» стадионида ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

9 май—ғалаба куни «Правда» газетаси совринини олиш учун финал мусобақа ўтказилди. Бунда Ўзбекистон командаси ҳам қатнашди.

Бутуниттифоқ велоспортчилари пойгасида Ўзбекистонликлар яхши натижага эришди. Энди улар Киев, Белоруссия, Тбилиси ва Москва области велоспортчиларининг традицион учрашувларида қатнашадилар.

4-5 майда В. С. Митрофанов номли сув спорти саройида сузиш ва сувга сакраш бўйича Корея Халқ Демократик Республикаси, Болгария ва Ўзбекистон спортчилари халқаро мусобақаси бўлиб ўтди.

11-12 майда Ўзбекистонлик байдаркачи ва каноэчилар Гурьев шаҳрига Бутуниттифоқ зонал мусобақага қатнашиш учун жўнаб кетдилар. Республикамизнинг оғир атлетикачилари Р. Аванесов, К. Манушев, С. Муртазоев ва Ю. Расческинлар 13—19 май кунлари Луганск шаҳрида бўладиган СССР биринчилиги мусобақасига қатнашадилар.

Май ойида яна кўнгилли спорт жамиятларининг ўзаро мусобақалари ҳам ўтказилади.

ФУТБОЛ

БИР ТУРДА ГОЛЛАР, БИР ТУРДА НОЛЛАР

Мамлакат чемпионатида аввалги турда дарбозага тўплар кам киритилганлигидан ҳамма ранжиган бўлса, кейинги турда тўпларнинг дарбозага тушиши сероб бўлди. Бу тўплардан жуда кўп ишқибозлар мамнун бўлишди. Аммо «Пахтакор» мухлислари хафа бўлишди. Олмаотада тошкентлик спортчилар «Қайрат»дан роса адабларини ейишди: «Пахтакор» биринчи марта йирик ҳисоб (1 : 4) билан олмаоталик темир йўлчиларга ютқазди.

Қолган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Торпедо» (Москва) — «Крилья Советов» — 0:0. «Динамо» (Киев) — «Черноморец»—2:2. «Динамо» (Минск) — «Зенит» — 2:1. «Арарат» — «Динамо» (Тбилиси) — 0:0. «Торпедо» (Кутаиси) — АСК (Ростов) — 1:0, МАСК — «Динамо» (Москва) — 2:1. «Заря» — «Шахтер» (Донецк) — 3:1.

Командалар ҳозир қуйидаги ўринларни эгаллаб туришибди:

«Динамо» К.	8	9—4	11
«Локомотив» М.	6	11—5	9
«Нефтчи»	7	8—2	9
«Спартак» М.	6	9—5	9
«Торпедо» М.	8	9—6	9
МАСК	7	7—4	9
«Кр. Советов»	7	5—3	9
«Заря»	8	6—7	9
«Динамо» Мн.	7	6—3	8
«Динамо» Тб.	7	5—3	8
«Зенит»	7	7—6	7
«Динамо» М.	8	6—7	7
«Шахтер»	7	5—7	7
«Черноморец»	7	8—10	6
«Қайрат»	7	6—7	5
«Арарат»	7	5—7	5
«Торпедо» Кт.	8	8—14	5
«Пахтакор»	8	6—13	5
«Динамо» Кд.	7	2—8	4
АСК Р/Д	7	7—14	3

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ЎН ТЎҚҚИЗЛАР ТАШАББУСИ

Партиямиз Марказий Комитетининг сўнгги йилларда ўрта умумий таълим мактаби ишини янада яхшилаш чоралари тўғрисида қабул қилган қарорларида бошланғич мактаб ишига жуда катта аҳамият берилган. Чунки худди шу бошланғич мактабларда ўқувчиларга чуқур ва пухта билим беришга асос солинади, болаларнинг хулқ-атвори, маънавий қиёфаси шаклланади.

КПСС XXIII съезди мамлакатда 1970 йилгача ўрта умумий таълимга ўтишни асосан тугаллаш вазифасини қўйди. Таълим-тарбия ишларидаги бу программа жуда катта тайёргарлик кўришни, муҳим тадбирларни амалга оширишни тақозо этади. Тошкент область, Орджоникидзе районидаги мактабларнинг ўн тўққиз ўқитувчиси ана шу умумхалқ ишида фаол қатнашиш мақсадида республиканинг барча ўқитувчилари ва маориф ходимларига мурожаат қабул қилдилар.

«...Биз 1-синфга қадам қўйган, ҳали мактаб, ўқитувчи, дарс ҳақида тасаввурга эга бўлмаган ёш ниҳолларнинг мурғак қалбида биринчи машғулотдан бошлабоқ ўқишга, меҳнатга меҳр-муҳаббат уйғотишга жазм этганмиз. Биз, ўн тўққиз ўқитувчи виждонимиз буйруғи, қалбимиз амри билан 1968—1969 ўқув йилидан 1-синфга ўтиб ишлар эканмиз, барча билимимизни, тажрибаларимизни бошлангич таълимни мустаҳкамлаш ишига сарф этамиз, республикадаги бошқа ҳамкасб ўртоқларимизни ҳам ана шундай қилишга чақирамиз».

Қалб сўзлари қайноқ сатрларда ифода қилинган бу даъватни Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги коллегияси, маориф, олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари касаба союзи республика комитети президиуми маъқуллади. Орджоникидзе райони олиҳиммат ўқитувчиларининг ажойиб ташаббусига «Ўқитувчилар газетаси» бир саҳифа материал бериб, тўғри йўл тутди. Бу ташаббус республика ўқитувчилари ўртасида қизғин қўллаб-қувватланиши турган гап.

«Совет Ўзбекистони»нинг 50 йиллиги олдидан

МЕҲНАТСЕВАР

«Совет Ўзбекистони» газетаси тарихига назар ташлар эканмиз, қанчадан-қанча фидокор қаламкашлар, беминнат ва жафокаш кишилар кўз ўнгингизда намоён бўлади. Шулардан бири—Маҳмуд оға Неъматуллиндир.

Бу меҳнаткаш инсоннинг ҳаёт йўли, қайноқ фаолияти газета билан чамбарчас боғланган. Негаки, унинг сахий қўллари дастлаб «Иштирокиюн» сўнгра эса «Қизил Ўзбекистон» газетасининг биринчи сонлари учун битталаб ҳарф терган. Яқинда шу даргоҳга илк бор қадам қўйган, ҳозир пенсия нашъасини сураётган кекса бир коммунист билан суҳбатлашиб қолдик. У кишидан газета ташкил этилишига оид гапларни сўраганимизда, биринчи бўлиб Маҳмуд Ҳожиевич Неъматуллиннинг номини тилга олди.

Ўртоқ Неъматуллин билан учрашгани борар эканмиз, бояги отахоннинг мана бу сўзлари тил учига келди:

—Ўша кезларда газета учун қўлда битталаб ҳарф теришни—нина билан қудуқ қазишга қиёс қилса бўларди...

Унинг гапларида жон бор. Буни ветеран полиграфчиларнинг ҳаммаси тасдиқлашади. Чиндан ҳам Маҳмуд Неъматуллин босмахонага ишга келганида энди ўн учга қадам қўйган эди. Дастлаб ҳарф терувчига шогирд тушди. Не-не машаққатларни чекмади у. Қийналди, лекин ҳаёт оғирликларидан чекинмади, Босмахона ишига меҳр қўйди. Сменадан ташқари ҳам босмахонада қолиб кетди. Устозлар қаторига етмагунча тинчимади, Яхши ҳарф терувчи бўлиб етишди.

Ёш Маҳмудни 1918 йили июнь ойида «Иштирокиюн» газетасига ҳарф терувчиликка таклиф этишди. Босмахона ишига меҳр қўйган Маҳмуд Неъматуллин газетанинг биринчи сони учун тайёрланган материалларни терди. Терганда ҳам қандоқ денг унинг қўли теккан саҳифалар сифати жиҳатидан ажралиб турарди. На битта ҳарф тушиб қолган, на битта нуқта...

Шу-шу бўлди-ю, ҳарф терувчи Маҳмуд Неъматуллин «Қизил Ўзбекистон» (ҳозирги «Совет Ўзбекистони») газетасида ҳарф терувчилар орасида обрў-эътибор қозонди. Унинг ишларига барча меҳр қўядиган бўлди, Ундан ўрганишди, маслаҳатларига қулоқ солишди, Ҳарф теришнинг ўзи ҳам бир санъат эмасми, босмахонага янгидан келган кишиларнинг ҳаммаси Маҳмуд Неъматуллинга мурожаат қилишарди. Ҳарф териш устаси деб ҳаққоний ном олган бу киши ҳеч кимдан ёрдамини аямасди, Маҳмуд Неъматуллин «Совет Ўзбекистони» газета редакцияси Самарқанд шаҳрига кўчганига қадар шу газета учун ҳарф терди. Қалб қўрини, меҳр зиёсини, кўз нурини, билим тажрибасини ана шу газетага бахш этди.

Ҳозир уни таниш-билишлари Маҳмуд оға деб ҳурмат қилишади. Чунки, Маҳмуд оға жуда катта ҳаёт йўлини босиб ўтди. Қайноқ ҳаётининг жўшқин дамларини босмахона, газеталар ишига бағишлади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган нашриётида анча йил хизмат қилди. «Озод Бухоро» газетасининг ҳам биринчи сонини Маҳмуд оға ўз қўллари билан териб берган. Туркистон фронти сиёсий бошқармасининг кўчма босмахонасида ҳам Маҳмуд оға ишлаган.

Маҳмуд оға Неъматуллин 1957 йили пенсияга чиққан эди. Лекин орадан бир йил ҳам ўтмай уни тағин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган Нашриётига ишга таклиф этишди, Чунки ўша вақтлари газеталар учун ҳарф терувчилар етишмасди, уларга бўлган эҳтиёж катта эди. Маҳмуд оға йўқ демади, бажонидил босмахонага келиб, ўзининг ҳунарини ёшларга ўргата бошлади. Қисқа вақт ичида неча ўнлаб кишиларни ҳарф териш санъатига ўргатди, уларнинг иззат-икромига сазовор бўлди.

Сахий қалб эгаси Маҳмуд оға ҳозир пенсияда дам оляпти. Лекин унинг кўнгли босмахона, газеталар билан бирга. 1925 йилдан КПСС аъзоси ўртоқ Маҳмуд Неъматуллин ҳозир ҳам ўзини полиграфчилар, журналистлар сафида дадил қадам ташлаб бораётгандек ҳис этади. «Совет Ўзбекистони» 50 ёшлик юбилейига тайёргарлик кўрар экан, биринчи ҳарф терувчи Маҳмуд оға Неъматуллин ва унинг тенгдошларига узоқ умр, ҳаётда янги-янги муваффақиятлар тилайди. Бу—редакция коллективининг қалбидан чиққан миннатдорлик сўзларидир.

С. ҚОДИРОВ.

Суратда ўртоқ М. Неъматуллин.

Кўҳна Самарқанд йилдан-йилга яшармоқда. Бундан ярим минг йил илгари бунёд этилган обидалар замонамиз усталарининг қўли билан пардозланмоқда, уларнинг «умри» узаймоқда. Фотомухбиримиз А. Тўраев олган бу икки суратда Шарқнинг «Рим»и деб донг таратган Самарқанднинг бугунги манзараларини кўриб турибсиз.

Турли мамлакатларда

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МАЛИДА

БАМАКО. (ТАСС). Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министри, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Африка — Осиё бирдамлиги совет комитети президиумининг аъзоси, Т. А. Саримсоқов бошчилигидаги Африка — Осиё бирдамлиги совет комитетининг делегацияси дўстлик визити билан бу ерга келди.

Бамако аэродромида делегацияни Мали информация министри — Мамаду Гологo кутиб олди. Совет делегацияси Мали расмий кишилари билан бир неча марта учрашади. Делегация, шунингдек, Африка Осиё бирдамлиги Мали комитети вакиллари билан ҳам учрашади, мамлакатнинг бир қанча шаҳарларига бориб келади. Делегация Малида 17 майгача бўлади.

ХАТАРЛИ ВИЗИТЛАР

ТОКИО, 9 май. (ТАСС). Американинг «Суордфиш» сув ости атом кемасидан одатдан ташқари кўп миқдорда радиактив моддалар чиқиб кетганлиги сабабли Япониянинг Сасэбо порти аҳолиси жиддий хавф остида қолди. Шу можаро муносабати билан Япония жамоатчилиги АҚШ ва Япония ҳукуматларига ғазабли норозиликлар йўлламоқда. Япония Коммунистик партияси, Япония Социалистик партияси, шунингдек бошқа оппозициячи партиялар ўзларининг норозилик баёнотларида Американинг сув ости атом кемалари Япония портларига киришини дарҳол тақиқлаб қўйишни Япония ҳукуматидан талаб қилмоқдалар. «Суордфиш» сув ости атом кемаси билан бўлган можаро, дейилади мазкур баёнотларда, АҚШнинг сув ости атом кемалари Япония портларига келиб кетаётганлиги асло хатарли эмас, деб Қўшма Штатлар кетидан Япония ҳукумати ҳам такрорлаётган гапларни яна бир марта рад қилди.

ВЬЕТНАМДА ТИНЧЛИК БЎЛИШИ УЧУН

ОСЛО. Норвегия пойтахтидаги марказий майдонлардан бирида Вьетнам халқи билан бирдамлик митинги бўлиб ўтди. 1500 га яқин киши қатнашган шу митингда Норвегия коммунистик партиясининг раиси Рейдар Ларсен ва Норвегиянинг собиқ бош министри Эйнар Герихардсен сўзга чиқдилар.

Вьетнам элида Американинг ва умуман, чет мамлакатларнинг битта ҳам солдати қолмагунча, деди Р. Ларсен, Вьетнамни қўллаб-қувватлаш кураши давом этаверади.

Э. Герхардсен, Вьетнам халқи ўз тақдирини ва ўзининг келажагини ўзи белгилаб олишга ҳақли, деди.

ХЕЛЬСИНКИ. Марказ партиясининг правлениеси «Финляндияда тинчлик тарафдорлари» ташкилотининг мурожаатини қувватлади. Шу мурожаатда, АҚШ ҳукумати Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни тамомила ва ҳеч қандай шарт қўймай тўхтатсин, деб талаб қилинган эди.

СТОКГОЛЬМ. Вьетнам халқининг кураши билан бирдамликка бағишланиб, Швеция жанубидаги энг йирик шаҳар Лундда жуда катта намойиш бўлди. Намойишчиларнинг колонналари шаҳарнинг марказий кўчаларидан ўтишди.

БОНН. Европадаги Америка қуролли кучлари штаби жойлашган территориянинг дарвозаси олдида студентларнинг энг қадимий шаҳри бўлган Гейдельберг студентларидан юзлаб кишилар тўпланди. Улар Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронтининг байроқларини, қизил байроқлар ҳамда Вьетнамдаги урушда қатнашишдан Америка солдатларини бош тортишга даъват қилувчи шиорлар ёзилган транспарантларни кўтариб келишди. Сўнгра намойишчилар Америка штабининг дарвозаси олдида ўтириб олиб, норозилик забастовкаси ўтказишди.

Ғарбий Германиянинг энг катта шаҳарларидан бири бўлган Мюнхендаги Америка қўшинлари казармалари олдида ҳам худди шундай намойиш ўтказилди. Намойиш қатнашчилари Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик шиорлари ёзилган варақаларни тарқатдилар ва радио карнайлари орқали Америка солдатларига мурожаат қилиб, уларни Вьетнамга боришдан бош тортишга чақирдилар.

(ТАСС).

Исроил қўшинлари ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги қарорни бузиб, Иордания қишлоқларига ҳужум қилишни давом эттирмоқдалар, далаларда ишлаётган деҳқонларга қараб ўқ узмоқдалар. Суратда: Исроил агрессорлари артиллериядан ўққа тутганликлари натижасида Дар Абу Саид қишлоғида пайдо бўлган харобалар.

Сурат Ливанда чиқадиган «Дейли Стар» газетасидан олинган (ТАСС фотохроникаси).

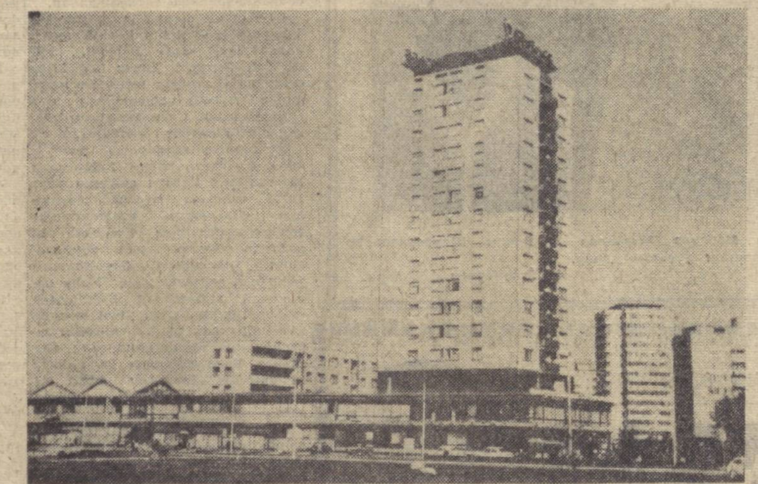

Янги Белград — Югославия пойтахтининг йирик районларидан бири. Бу ерда 100 минг киши яшайди. Район Сава дарёсининг чап қирғоғида 20 йил мобайнида бунёдга келди. Дарёнинг ҳар иккала томонида уй-жойлар, универмаглар, мактаблар, маъмурий бинолар қад кўтариб турибди. Дарахтлар ва гулларга бурканган бу социалистик шаҳарча аҳолисининг тўртдан бир қисми 25 ёшгача бўлган ёшлардан иборатдир. Суратда: Янги Белграддаги савдо маркази ва «Фонтан» ресторани.

ТАНЮГ—ТАСС фотоси.

1968 йил — халқаро инсон ҳуқуқи йили

МУҲАММАД АЛИ ЖАНГ ҚИЛЯПТИ

Кейинги йилларда оғир вaзнда жаҳонда энг кучли боксчи номини қўлдан бермай келаётган машҳур негр боксчиси энди Америкадаги бирорта ҳам кураш майдонига чиқа олмайди. Бироқ шундай бўлса-да, унинг номи газеталарнинг саҳифаларидан сира тушмаяпти. Тўғри, унинг тўғрисидаги мақолалар эндиликда спорт бўлимларида эмас, балки сиёсий бўлимларда — бугунги Американинг ҳаётий проблемалари тўғрисида — негрларнинг гражданлик ҳуқуқлари учун кураши, тобора ўсиб бораётган урушга қарши ҳаракат тўғрисида сўз юритиладиган бўлимда босилиб чиқмоқда... У софдил Американинг тимсолларидан бири бўлиб қолди.

1960 йилда, биринчи марта Олимпиада ўйинлари чемпиони унвонини олган пайтида унинг номи Кассиус Клей эди. Ватанига қайтиб келганида уни жаҳонда тенги йўқ қаҳрамон сифатида кутиб олишди. Матбуот эса Американинг спорт шарафини яна бир марта ҳимоя қилган «Ёқимтой, олижаноб ёшгина йигит» тўғрисида ҳаяжонланиб ёзган эди.

Вақт ўтди. Корчалонларнинг спортдан «пул ясашига» ёрдам бераётгани учунгина оқ танли Америка уни мақтайверишини боксчи аста-секин тушуна бошлади. Унинг қалбида шубҳа пайдо бўла бошлади: ирқчилар унинг ота-боболарини, ака-укаларини — софдил Америка халқини оёқ ости қилаётган бир пайтда у шон-шуҳрат ва бойликдан ҳузур-ҳаловат қилишга ҳақлими?

Мана, 1964 йилда Клей машҳур Сонни Листонни мағлуб қилганидан кейин ислом динини қабул қилажагини эълон этган эди. У узоқ ўйлагандан кейин ана шундай қарорга келди. У АҚШдаги негрларнинг мусулмон ташкилотлари гражданлик ҳуқуқлари учун ҳаракатда қатнашаётганлиги сабабли ана шундай қилган эди. Мусулмонликни қабул қилганидан кейин Кассиус Клей Муҳаммад Али бўлиб қолди. Спортчининг таржимаи ҳолида янги саҳифа бошланди.

Боксчининг бу ҳатти-ҳаракати ирқчиларнинг норозилигини уйғотди. Маълум бўлишича, яхшигина даромад келтираётган ҳаддан ташқари бахтиёр йигит ўй-фикрсиз спортчи рўдапо эмас балки шахсий тафаккурга, ақл-идрокка эга бўлган киши экан. Тўс-тўполон бошланиб кетди. Ўнг журналистлар «ёшгина ёқимтой йигит»ни унутиб қўйдилар. Энди улар уни бўхтон дарёсига отишга урина бошладилар, уни ақлдан озган ва маданиятсиз дағал бир киши деб тасвирлай бошладилар, унинг янги номини тан олмасдан намойишкорона Клей деб атай бошладилар.

Муҳаммад Али навбатдаги жангни Эрни Террел билан ўтказди. Террел уни одамлар орасида ҳақорат қилган ва доимо уни эскича Кассиус деб юрган эди. Али ўнбеш раунд давомида ўз рақибини бутунлай эзиб ташлади деса бўлади. У жанг қилар экан, тез-тез «хўш, энди менинг номим қандай?» деб қўярди.

Бу савол фақат Террелга шунчаки берилган саволлардан эмас эди. У бутун ирқчи Америка шаънига айбнома эди.

Бироқ Муҳаммад Али ўзининг асосий жангини икки йилдан кейин бошлади. Энди у оддий кураш майдонида эмас, балки ирқчилик ва империализмга қарши кураш майдонида бошлади. Муҳаммад Али борган сари сиёсий жиҳатдан камолотга ета бошлади. У бугунги Америкада аёвсиз жазодан ҳам қўрқмасдан дадил ва жуда хавфли қадам қўйиш учун журъат эта олди. 1967 йилнинг баҳорида у ҳарбий форма кийиш ва Вьетнамга жўнашдан бош тортди.

«Ўн минг миль йўл босиб бориб, у ерда оқ танли қулдорлар бутун дунёда бошқа ирқдаги кишиларни эзишни давом эттиришлари учунгина яна бир камбағал халқни ўлдириш ва куйдириш учун ёрдамлашишни истамайман», — деган эди у ўшанда.

Расмий Америка спортчини ҳоли-жонига қўймади. Маъмурлар уни судга олиб келишди. Беш йил турма ва ўн минг доллар штраф тўғрисида ҳукм чиқарилди. Вашингтон «демократияси» ўзининг ҳақиқий башарасини яна бир марта ошкор қилди. Америкаликлар жойлашиб олган жаҳон боксчилар федерацияси Алини унинг барча спорт унвонларидан маҳрум этди.

Алининг «спортга лойиқ бўлмаган» хулқ-атворини айблаш, унинг жаҳон чемпиони унвонидан маҳрум этилиши, шунингдек Америкадаги кураш майдонларига чиқиши тақиқлаб қўйилганлиги бир-бирига чамбарчас боғланиб кетган. Бундай ҳол боксчи қувғин остига олинаётганининг сиёсий моҳиятини тўла очиб беради. Шуни ҳам айтиш керакки, Дюбуа клубларининг миллий раиси Ярвис Тайнер, Муҳаммад Алини ҳимоя қилиб матбуот конференциясида АҚШдаги машҳур жиноятчи, гангстер, фашист боксчиларнинг номларини санаб ўтди. Бугунги Америкада уларнинг хулқ-атвори «Спортга лойиқ» бўлиб, улар кураш майдонидан ҳайдаб чиқарилмаяпти.

Жасур спортчига нисбатан ўтказилаётган тазйиқ барча софдил америкаликларнинг қаҳр-ғазабини уйғотмоқда. Шу йил март ойининг бошида Нью-Йоркдаги «Мэдисон сквер Гарден»да жаҳон чемпиони унвони учун кураш бўлиб ўтди. Спорт ҳокимлари бу унвонни бирор «бетараф» боксчига беришни исташарди. Лекин бу жиддий жанжалга сабабчи бўлди.

Муҳаммад Али Американинг бутун тарихида энг олижаноб ҳаракатлардан бири, ирқий зулмга қарши кураш иштирокчиси бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам уни АҚШдаги ва бутун дунёдаги барча софдил кишилар ҳурмат қилишади.

Д. БИРЮКОВ,
(АПН).

СОФИЯ ФЕСТИВАЛГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Ёшлар ва студентларнинг IX жаҳон фестивали очиладиган кунга уч ойдан камроқ вақт қолди. Болгария пойтахтида 120 дан кўпроқ маслаҳат вакилларини муносиб кутиб олиш учун зўр бериб тайёргарлик кўрилмоқда. Фестиваль катнашчилари томошалар кўрсатадиган театр ва концерт заллари меҳмонларни қабул қилиш учун тайёрланмоқда, янги-янги спорт майдончалари, эстрадалар, ресторанлар, кафелар, павильонлар барпо этилмоқда. Кўчалар, майдонлар ва паркларни тематик жиҳатдан безаш устида 60 дан кўпроқ ёш рассом иш олиб бормоқда.

Эсдалик открыткалари, альбомлар, плакатлар оммавий тираж билан чиқарилмоқда, ёшларнинг жаҳон форумига бағишланган маркаларнинг биринчи серияси чиқарилди. Кўплаб ёдгорлик значоклари, ёғоч ва металлдан ишланган нарсалар, сопол буюмлар, бадиий кашталар тайёрлаб қўйилди. Булар пойтахт магазинларида ва юзлаб киоскаларда сотилади.

(ТАСС).

27 ЙИЛДАН СЎНГ ТОПИЛГАН ХАТ

Альпинистлар Жанубий Қозоғистоннинг Тянь-Шань тоғларидаги Туюқ сув музлиги устида чўққайиб турган серқирра қояга аста кўтарилишарди. Чўққига чиқишганида улар тасодифий топилдиққа дуч келишди. Спортчилар гранит парчаларидан ясалган анъанавий эҳромдан занглаб қолган банка топиб олдилар. Унинг ичидаги қоғозда бундай сўзлар ёзилган эди: «Альпинизм инструкторлари Тамара Россова, Юрий Менжулин, Владимир Занарин, Дмитрий Саланов бу номсиз чўққини эгаллашди ва биринчи забт этувчилар уни ҳақли равишда «Мудофаа» чўққиси деб аташди. Музўяр чўкичларимизни милтиқларга алмаштириш учун тоғлар билан видолашиб, ҳарбий комиссариатга тушамиз. Совет халқи енгажак! Раҳбар Д. Саланов, 1941 йил. 14 июль». Бу хатнинг баланд чўққида ётганига деярли 27 йил бўляпти.

Хўш, «Мудофаа» чўққисини бўйсундирган альпинистларнинг тақдири нима бўлди?

АПН мухбирининг бу саволига Қозоғистон альпинизм федерациясининг раиси, Совет Иттифоқида хизмат кўрсатган тренер Михаил Грудзинский жавоб берди.

— Тамара Россова ҳарбий врач сифатида урушда қанчадан-қанча жангчиларни ўлимдан сақлаб қолди. У ўз юртига қайтиб келди. Ҳозир ўзининг билим ва тажрибаларини Олмаота медицина институтининг талабаларига ўргатяпти. Юрий Менжулин уруш йиллари Татрада жанг қилди, ҳозир эса Қозоғистон Фанлар академияси металлургия институтининг илмий ходими. Владимир Занарин урушдан кейин ўзининг рассомлик касбига қайтди. Чўққиларни забт этувчи тўрт азаматдан фақат уларнинг раҳбари фотомухбир Дмитрий Саланов редакцияга қайтиб келмади. У ҳаракатдаги армия сафида жанг қилди, сўнгра партизанларга қўшилди ва фашистлар билан бўлган олишувларнинг бирида қаҳрамонларча ҳалок бўлди...

Урта Талгар водийси тепасида қорли Олотов тизмаларининг устида альпинистлар забт этган бир чўққи салобатини намойиш қилиб турибди. Унга Улуғ Ватан уруши қаҳрамони Дмитрий Саланов номи берилди. Булутларга бурканган бу ёдгорликнинг баландлиги 4350 метр.

Эндиликда Олотовнинг бешта чўққиси уруш оловларидан уйига қайтмаган, жасур альпинистлар номи билан аталади.

Иосиф МАЛЯР,
АПН мухбири.

ОБ-ҲАВО

Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Бухоро областларида ҳаво бир оз булутли бўлса ҳам ёғингарчиликнинг бўлмаслиги кутилади. Фарғона водийсининг айрим жойларида вақти-вақти билан ёмғир ёғиб, момоқалдироқ бўлади. 20-25, айрим жойларда 30 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Кечаси 9-11, кундузи 20-22 даража иссиқ бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Халқ талантлари. 9.30 — Чолғу куйлари. 10.10 — «Дугоналар» (радиожурнал). 11.25 — Қўшиқлар. 11.30 — Қ. Искандаров куйлайди. 12.15 — Концерт (талабларга мувофиқ). 13.10 — Чорвадорлар учун. 13.30 — Эстрада куйлари. 15.10 — «Правда» газетасининг обзори. 15.20 — «Литература и искуство Узбекистана» (радиожурнал). 16.10 — Эстрада концерти. 17.20 — Уйғур куйлари. 18.00 — Куйлар. 18.40 — Спорт. 19.20 — Концерт. 20.00 — «Дугоналар» (такрорий эшиттириш). 21.00 — Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан. 21.10 — «Қишлоқ радиоклубида». 22.20 — Концерт. 23.10 — Куйлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 11.00 — **Шанба, нонуштадан сўнг.** 11.40 — **Ургатувчилар** (кинофильм). 12.20 — **Соғлом танда — соғ ақл** («Ёшлик» студияси).

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

16.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 17.00 — **Қувноқ минутлар** (болалар учун). 17.30 — **Теляангиликлар** (рус тилида). 17.40 — **Концерт** (халқ ҳофизлари). 18.20 — **Теляангиликлар.** 18.35 — **Олов қалбли кишилар** («Ёшлик» студияси).

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

16.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **Шанба, нонуштадан сўнг** (такрорий эшиттириш). 20.40 — **Совет Шарқи куйлари.** 21.30 — **Унутилмас баҳор** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — **Душанба кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 11/V да **Севилья сартароши,** 12/V да **Оққуш кўли,** 14/V да **Травиата.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/V да **Мирзо Улуғбек.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/V да **Икки билагузук,** 12/V да **Қизбулоқ,** 13/V да **Гули сиёҳ.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Замонамиз қаҳрамони — «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Фарҳод жасорати — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Анна Каренина — «ЧАЙКА» (кеч соат 6-45 минутда ва 9 яримда), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12, 3, кеч 6-15 минутда, 9 да).

Золушка — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 10 да).

Сув париси тасвирланган узук — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 11-45 ва кундуз 3-15 минутда).

«Авлиё Януарий» операцияси — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 4 ва кеч 6 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Замондошинг — «РАКЕТА» (кеч соат 8-45 минутда).

Лўли — НАВОИЙ номли (кеч соат 8-45 минутда ва 10 яримда).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
11, 12 майда

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

Концертда Узбекистон ССР халқ артисти Қундуз МИРКАРИМОВА; солистлар: **Фахриддин УМАРОВ, Зокир СУЛТОНОВ, Исхоқ КАТАЕВ, Сора ШУКУРОВА, Равшан МУМИНОВА, Тўхта НАЗАРОВ, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Узбек халқ чолғу ансамбли. Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Карим АЛИЕВ, Ғафур АЗИМОВ, Аббос БАҲРОМОВ, Азиз МУЛЛАХОЛОВ, Умар ҲАМИДОВ, Турсун УТБОСАРОВ, Убайдулла ХУЖАЕВ қатнашадилар.**

Программани — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Муҳаббат МУСАЕВА олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида соат 12 дан сотилади.

Узбекистон Коммунистик партияси Самарқанд область комитети ва меҳнаткашлар депутатлари область Совети ижроия комитети область Совети депутати, Самарқанд шаҳар ижроия комитетининг собиқ раиси

Раҳмат ЖУЛМАТОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ
Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216, Халқаро ҳаёт — В37604, Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик — В37604, Адабиёт ва санъат — В32036 В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253 В30254, В30255, В30256, В30257, В30258, ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 3—08, Нукус 42—62, Самарқанд 31972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

Б № — 108. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳои. ИНДЕКС 64633 Р 05902.